

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

Aktionærlån – fraskilte ægtefæller ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Aktionærlån - dvs. udlån fra et selskab til hovedaktionær - har i flere år ligget højt på skattemyndighedernes liste over prioriterede kontrolområder.

Med sager, hvor samme beløb beskattes flere gange, og sager om beskatning af millionbeløb, som reelt aldrig er kommet aktionæren til gode, kan bidraget til statskassen da også hurtigt løbe op.

En ny afgørelse fra Landsskatteretten viser dog, at der selv på dette område er grænser for, hvornår en disposition kan anses som et ”skattepligtigt aktionærlån”.

Den 10. september 2022 omtalte jeg i disse spalter en dom fra Højesteret fra 30. august 2022, hvor en aktionær blev beskattet af godt 3,8 mio. kr., uanset af han reelt ikke havde modtaget en økonomisk fordel fra sit selskab. Sagen vedrørte indkomstårene 2012 – 2014, og med renter af restskatten som følge af *indkomstforhøjelsen* på de 3,8 mio. kr. nærmer aktionærens samlede *tilsvar* til statskassen sig formentlig de 3,8 mio. kr.

Set fra statskassens synspunkt var der således ”meget at komme efter”. Set fra aktionærens synspunkt står det uden videre klart, at en sådan beskatning ud fra enhver betragtning er fuldstændig uacceptabel.

Skattereglerne for aktionærlån gælder imidlertid fortsat i uindskrænket omfang. Fra politisk side har der ganske vist været igangsat undersøgelser m.v., ligesom Skatteministeriet i et ministerielt notat er fremkommet med løsningsforslag på denne helt uholdbare situation. Men der er fortsat ikke taget konkrete initiativer til at ændre reglerne.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

For hovedaktionærer er der således fortsat god grund til at sikre sig, at man ikke uforvarende kommer i klammeri med skattereglerne om aktionærlån.

Mellemregningskontoen

Udlån fra selskab til hovedaktionær indebærer, at hovedaktionæren uden videre bliver omfattet af skattereglerne for aktionærlån.

Udlån omfatter også bevægelser på en mellemregningskonto mellem selskab og aktionær, når saldoen på mellemregningskontoen viser et tilgodehavende i selskabets favør; også selv om dette er ganske kortvarigt – eksempelvis kun i én dag, jf. artiklen fra marts måned 2022, ”aktionærlån – en dyr finansiering”, i afsnittet ”Et eksempel”, hvor der er vist et eksempel på 12 x beskatning af den samme fejl.

Det vel nok mest utilfredsstillende ved de nuværende regler er nærmere, at en aktionær, der ”overtrækker” mellemregningskontoen med selskabet, og som kort tid efter indsætter det skyldige beløb, ofte vil være i den vildfarelse, at fejlen nu er rettet. Men som vist i ”Et eksempel”, vil efterfølgende indsættninger og hævninger kunne udløse udbyttebeskatning et utal af gange som følge af aktionærens fejlagtige opfattelse af, at det pågældende fejltrin med en for stor hævning er rettet, hvilket selskabets bogholderi viser - men som skatteretligt ikke kun er en tikkende bombe - men så at sige en jævnlig eksplosion af udløste skatter.

Men også andre dispositioner kan føre til, at der anses at foreligge et aktionærlån i skateloavgivningens forstand.

Det drejer sig efter loven om tilfælde, hvor selskabet - direkte eller indirekte - stiller sikkerhed for aktionærens gæld og tilfælde, hvor selskabet ”stiller midler til rådighed” for aktionæren.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

Selskabets udlån til aktionærens nærtstående

En facet af skattereglerne om aktionærlån drejer sig om tilfælde, hvor selskabet - direkte eller indirekte - udlåner m.v. midler til aktionærens nærtstående.

Modsatrettede hensyn gør sig her gældende:

På den ene side er udgangspunktet, at et selskab lovligt kan udlåne midler, når visse betingelser er opfyldt.

På den anden side vil de i skatteretten velkendte ”omgåelsessynspunkter” føre til, at en hovedaktionær ikke bør kunne undgå beskatning ved - i stedet - at foranledige, at selskabet foretager udlån til f.eks. aktionærens hustru, der herefter kan udlåne midlerne til aktionæren.

I lovforslaget fra 2012 om aktionærlån blev tilkendegivet, at beskatning også ville kunne indtræde, hvis selskabet foretager udlån til en af hovedaktionærens nærtstående, der ikke selv er aktionær i selskabet. I lovforslaget nævnes i den forbindelse som eksempler ”ægtefæller eller børn”.

I praksis er beskatningen imidlertid blevet udstrakt til at omfatte også tilfælde, hvor selskabets midler udlånes til en videre kreds af nærtstående.

Skattemyndighederne har således bl.a. rejst spørgsmål om beskatning i tilfælde, hvor selskabet udlåner midler til hovedaktionærens kæreste, børns kærester, en fraskilt ægtefælle, søskende m.v. På denne måde er kredsen af personer, hvor et udlån vil kunne føre til udbyttebeskatning af aktionæren, blevet udvidet kraftigt.

Den 25. juni 2022 blev i disse spalter omtalt flere sager om en sådan beskatning, herunder vedrørende samlevere.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

Samleverer

Det drejer sig bl.a. om en sag afgjort ved en byretsdom af 24. november 2020, hvor en eneanpartshavers mangeårige samlever havde foretaget en række kontanthævninger i selskabet, således at selskabet havde fået et større tilgodehavende mod samleveren.

Skattestyrelsen beskattede eneanpartshaveren af dette beløb som udbytte, og denne beskatning blev fastholdt, først af Landsskatteretten og siden af byretten og landsretten⁽¹⁾.

Byrettens begrundelse var i første række, at begrebet ”nærtstående” i lovens forarbejder var eksemplificeret som ægtefæller eller børn, og at begrebet efter rettens opfattelse også omfattede samleverer på grund af interesseforbindelsen, ”...idet et lån må antages at komme en samlever til gode på samme måde som f.eks. en ægtefælle.”

Kærester

Ved en dom afsagt kort tid senere fastholdte Østre Landsret⁽²⁾ denne linje i en sag om en ”kæreste”. Sagen blev behandlet ved landsretten som 1. instans, da domstolene havde anset sagen som en principiel sag.

I denne sag havde et selskab i juni 2014 udlånt midler til en mand, som eneanpartshaveren da ventede barn med. Parterne levede på dette tidspunkt ikke sammen, men flyttede sammen i oktober 2015.

Østre Landsret konkluderede, at der også i denne sag var grundlag for at beskatte eneanpartshaveren af lånet.

¹⁾ SKM2021.19.BR, jf. SKM2022.235.ØLR

²⁾ SKM2022.368.ØLR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

Den fraskilte ægtefælle

Med en afgørelse fra Landsskatteretten synes der dog indtil videre at være sat en ydre grænse for, hvornår en person kan anses som nærtstående i lovens forstand – og hovedaktionæren dermed kan undgå beskatning efter skattereglerne om aktionærlån.

Sagen drejede sig om en eneanpartshaver, som i tilknytning til skilsmisse fra hans hustru i 2020 havde modtaget et sælgerpantebrev fra hustruen i forbindelse med, at hun overtog parrets fælles bolig ved bodelingen.

Eneanpartshaveren påtænkte nu at overdrage sælgerpantebrevet til sit selskab og anmodede på denne baggrund skattemyndighederne om, at bekræfte, at en overdragelse af sælgerpantebrevet ikke ville blive anset som et skattepligtigt aktionærlån til ham.

Skattestyrelsen forelagde sagen for Skatterådet⁽³⁾, hvor vi tilkendegav, at en overdragelse af pantebrevet til selskabet ville udløse beskatning efter skattereglerne om aktionærlån.

Skatterådets afgørelse er nu blevet tilsidesat af Landsskatteretten ved en afgørelse fra 18. maj 2022, som netop er blevet offentliggjort⁽⁴⁾. Landsskatteretten fandt her, at den fraskilte ægtefælle ikke var nærtstående.

Landsskatteretten udtalte herved bl.a., at:

”Ved en overdragelse af pantebrevet fra [eneanpartshaveren] til selskabet, opstår der et låneforhold mellem selskabet og [eneanpartshaverens] tidligere ægtefælle. Det er Landsskatterettens opfattelse, at der herved ikke opstår et indirekte låneforhold til [eneanpartshaveren] omfattet af [skattereglerne om aktionærlån]. Landsskatteretten finder i den forbindelse, at [eneanpartshaveren] og hans tidligere ægtefælle ikke kan anses for at være nærtstående. Der er herved henset til, at [eneanpartshaveren] og hans

³⁾ SKM2021.448.SR

⁴⁾ SKM2022.444.LSR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 4. oktober 2022

tidligere ægtefælle er skilt, deres formuefællesskab er afsluttet, og at deres samliv er ophørt.

Landsskatteretten bemærker i øvrigt, at der ved overdragelse af pantebrevet fra [eneanpartshaveren] til selskabet ikke stilles midler til rådighed for [eneanpartshaveren] i et forhold omfattet af [skattereglerne om aktionærlån].”

Med Landsskatterettens kendelse er markeret de yderste grænser for at beskatte en hovedaktionær vedrørende lån, som selskabet yder til personer med en personlig tilknytning til hovedaktionæren.

Væsentligt er i denne forbindelse efter min bedste opfattelse, at der med skilsmissen ikke længere er et økonomisk fællesskab, eller - som i samlever- eller kæresteforhold - en formodning for et økonomisk fællesskab.

— o —